

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2018. gada 11. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2001/23/EK – 1. panta 1. punkts – Uzņēmuma īpašumtiesību pāreja – 3. panta 1. punkts – Darbinieku tiesību aizsardzība – Saskaņā ar darba koplīguma noteikumiem īstenota subrogācija attiecībā uz darba līgumiem – Darba koplīgums, saskaņā ar kuru gan personai, kas nodod īpašumtiesības, gan īpašumtiesību saņēmējam nav pienākuma solidāri atbildēt par darba līgumiskajām saistībām, tostarp attiecībā uz atalgojumu, kuras ir radušās pirms šī uzņēmuma nodošanas

Lietā C-60/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 30. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 6. februārī, tiesvedībā

Ángel Somoza Hermo,

Ilusión Seguridad SA

pret

Esabe Vigilancia SA,

Fondo de Garantía Salarial (Fogasa).

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs E. Levits, tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents) un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *A. Somoza Hermo* vārdā – *X. Castro Martínez, abogado,*
- Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis, pārstāve,*
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kellerbauer* un *J. Rius, pārstāvji,*

* Tiesvedības valoda – spāņu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV 2001, L 82, 16. lpp.) 1. panta 1. punktu un 3. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā *Ángel Somoza Hermo* un *Ilunión Seguridad SA* vērsās pret *Esabe Vigilancia SA* un *Fondo de Garantía Salarial (Fogasa)* saistībā ar darba algas un papildu sociālo pabalstu parāda atlikumu par laikposmu no 2010. līdz 2012. gadam.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Ar Direktīvu 2001/23 ir kodificēta Padomes Direktīva 77/187/EEK (1977. gada 14. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV 1977, L 61, 26. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Direktīvu 98/50/EK (1998. gada 29. jūnijs), (OV 1998, L 201, 88. lpp.).
- 4 Direktīvas 2001/23 preambulas 3. apsvēruma ir formulēts šādi:
“Ir jāparedz darbinieku aizsardzība darba devēja maiņas gadījumā, jo īpaši jānodrošina darbinieku tiesību aizsardzība.”
- 5 Šīs direktīvas preambulas 8. apsvērumā ir noteikts:
“Tiesiskās drošības un pārskatāmības apsvērumi prasa, lai īpašuma tiesību nodošanas juridiskā koncepcija būtu skaidrota, ņemot vērā Tiesas praksi. Šis skaidrojums nav mainījis Direktīvas 77/187/EEK darbības jomu, kāda tā ir saskaņā ar Tiesas interpretāciju.”
- 6 Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā ir noteikts:
“a) Šī direktīva attiecas uz jebkuru uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību pāreju citam darba devējam īpašumtiesību nodošanas vai uzņēmumu apvienošanas dēļ;
b) Saskaņā ar a) apakšpunktu un citiem šā panta noteikumiem, īpašumtiesību nodošana šīs direktīvas nozīmē notiek tad, ja pāriet īpašumtiesības uz ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība.”

7 Saskaņā ar Direktīvas 2001/23 3. pantu:

“1. Īpašumtiesības nododošās personas tiesības un pienākumi, kas izriet no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā, sakarā ar īpašumtiesību nodošanu pāriet īpašumtiesību saņēmējam.

Dalībvalstis var noteikt, ka persona, kas nodod īpašumtiesības un īpašumtiesību saņēmējs pēc to nodošanas dienas ir solidāri atbildīgi par pienākumiem, kuri ir izrietējuši no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā.

[..]

3. Pēc īpašumtiesību pārejas to saņēmējs turpina ievērot tos pašus koplīguma noteikumus un nosacījumus, kas saskaņā ar līgumu attiecās uz personu, kas nodod īpašumtiesības, līdz koplīguma izbeigšanai vai termiņa beigām, vai līdz brīdim, kad stājas spēkā cits koplīgums.

Dalībvalstis drīkst ierobežot šādu noteikumu un nosacījumu ievērošanas termiņu ar nosacījumu, ka tas nav mazāks par vienu gadu.

4.

a) Ja vien dalībvalstis nenosaka citādi, tad 1. un 3. punktu nepiemēro darbinieku tiesībām uz vecuma, invaliditātes vai apgādnieka zaudējuma pabalstu saskaņā ar uzņēmuma vai starpuzņēmumu papildu pensiju programmām ārpus dalībvalstu normatīvajos aktos paredzētās sociālā nodrošinājuma sistēmas;

b) ja arī tās neparedz, ka 1. un 3. punktu nepiemēro attiecībā uz tādām tiesībām saskaņā ar a) apakšpunktu, tomēr dalībvalstis paredz vajadzīgos pasākumus, lai aizsargātu darbinieku intereses un to darbinieku intereses, kas vairs nestrādā personas, kas nodod īpašumtiesības, uzņēmumā laikā, kad notiek īpašumtiesību pāreja, attiecībā uz šo personu tiesībām uz tūlītēju vai perspektīvu vecuma pabalstu, tostarp apgādnieka zaudējuma pabalstu, saskaņā ar a) apakšpunktā minētajām papildu programmām.”

8 Šīs direktīvas 8. pantā ir paredzēts:

“Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības piemērot vai ieviest normatīvus un administratīvus aktus, kas ir labvēlīgāki darbiniekiem, kā arī veicināt vai atļaut darbiniekiem labvēlīgākus koplīgumus vai līgumus starp darba devējiem un darba ņēmējiem.”

Spānijas tiesības

9 Darbiniekiem piemērojamie noteikumi saimniecisko vienību pārejas gadījumā ir paredzēti 1995. gada 24. marta *Real Decreto Legislativo 1/1995 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores* (Karaļa leģislatīvais dekrēts 1/1995 par Darba likuma pārstrādātā teksta apstiprināšanu; BOE Nr. 75, 1995. gada 29. marts, 9654. lpp.), redakcijā, kas izriet no 2001. gada 9. jūlija Likuma 12/2001 (BOE Nr. 164, 2001. gada 10. jūlijs, 24890. lpp.; turpmāk tekstā – “Darba likums”).

10 Darba likuma 44. pantā ir noteikts:

“1. Uzņēmuma, darbības vietas vai autonomas ražotnes īpašumtiesību pāreja pati par sevi nav pamats darba tiesisko attiecību izbeigšanai, jo jaunais darba devējs pārņem agrākā darba devēja tiesības un pienākumus, kas izriet no darba un sociālā nodrošinājuma tiesiskajām attiecībām, tostarp saistības

attiecībā uz pensijām, ievērojot piemērojamajā speciālajā tiesiskajā regulējumā noteiktos nosacījumus, un vispārēji visus personas, kas nodod īpašumtiesības, pienākumus attiecībā uz sociālo papildzaīdsardzību.

2. Uzņēmuma īpašumtiesību pāreja šī panta izpratnē notiek, ja pāriet īpašumtiesības uz ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu, ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība.

3. Neskarot tiesību aktos par sociālo nodrošinājumu noteikto, persona, kas nodod īpašumtiesības, un īpašumtiesību saņēmējs *inter vivos* pārejas gadījumā trīs gadus ir solidāri atbildīgi par darba līgumiskajām saistībām, kas ir radušās pirms pārejas un nav izpildītas.”

- 11 *Convenio colectivo estatal de las empresas de seguridad* (Valsts apsardzes uzņēmumu darba koplīgums, BOE Nr. 99, 25.04.2013., 31668. lpp.; turpmāk tekstā – “Apsardzes uzņēmumu darba koplīgums”) 14. pantā ir paredzēts:

“Ņemot vērā darbībai raksturīgās pazīmes un īpašos apstākļus, kuru dēļ ir nepieciešams nosūtīt darbiniekus darbam no vienas darbvietas uz citu, ar šo noteikumu tiek paredzēts nodrošināt šajā sektorā strādājošo darbvietas drošību, bet ne mainīgu darba vietu, ņemot vērā zemāk minētos izpildes noteikumus, kuri tiek attiecināti uz apsardzes pakalpojumiem, drošības sistēmām, personu aizsardzības un miesassargu pakalpojumiem uz vietas:

A) Izpildes noteikumi

Ja uzņēmums beidz pildīt pakalpojumu sniegšanas līgumu publisko vai privāto tiesību subjektam, izbeidzot pakalpojumu sniegšanas līgumu jebkāda iemesla dēļ, jaunajam līgumslēdzējam katrā ziņā ir pienākums pārņemt līgumus ar darbiniekiem, kas ir saistīti ar šo līgumu un darba vietu, neatkarīgi no līguma slēgšanas noteikumiem vai darba vietas, ja ir pierādīts, ka ar šo līgumu saistīto darba ņēmēju faktiskais minimālais darba stāžs ir septiņi mēneši tieši pirms šo darbinieku līgumu pārņemšanas dienas, šajā laikposmā ieskaitot saskaņā ar šī koplīguma 45., 46. un 50. pantu noteiktu attaisnotu prombūtni no pārņemtā pakalpojuma sniegšanas, pārejošu darbnespēju un disciplināru atstatīšanu, neatkarīgi no iemesla, izņemot 48. pantā paredzētos bezalgas atvaļinājumus, ja vien tie netiek izmantoti, lai darbinieks pildītu konkrētu uzdevumu vai sniegtu pakalpojumu.

[..]

B) Pienākumi uzņēmumam, kurš beidz sniegt pakalpojumu, un uzņēmumam, kurš turpina sniegt pakalpojumus.

B.1 Uzņēmums, ar kuru līgumattiecības tiek izbeigtas: uzņēmumu, kurš beidz sniegt pakalpojumu,

[..]

3. uzskata par vienīgu un ekskluzīvi atbildīgu par:

- a) maksājumiem un summām, kas maksājamas par darbu līdz līguma izbeigšanas brīdim, un
- b) visa veida maksājumiem, tostarp atvaļinājuma naudas samaksu, ņemot vērā, ka jaunajam līgumslēdzējam subrogācija nozīmē tikai pienākumu saglabāt attiecīgo darba ņēmēju darba vietu.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 12 *Á. Somoza Hermo* strādāja par apsardzes darbinieku *Esabe Vigilancia* – uzņēmumā, kurš nodrošināja apsardzes pakalpojumus *Museo de las Peregrinaciones de Santiago de Compostela* (Santjago de Kompostelas Svētceļnieku muzejs, Spānija), kas ir *Consellería de Cultura de la Xunta de Galicia* (Galisijas Kultūras ministrija, Spānija) pakļautībā.
- 13 2012. gada 16. oktobrī šo apsardzes pakalpojumu sniegšana tika uzticēta uzņēmumam *Vigilancia Integrada SA* (turpmāk tekstā – “*VINSA*”), kurš no šīs dienas pārņēma saistības, kas izrietēja no darba līgumiem ar tā uzņēmuma darbiniekiem, kurš iepriekš bija sniedzis minētos pakalpojumus, tostarp ar *Á. Somoza Hermo*.
- 14 Šajā ziņā *VINSA* informēja *Á. Somoza Hermo*, ka atbilstoši Apsardzes uzņēmumu darba koplīgumam *Esabe Vigilancia* ir jāizmaksā darba algas un papildu sociālo pabalstu atlikums, kas pienākas no šī uzņēmuma par laikposmu no 2010. līdz 2012. gadam, bet vēl nav samaksāts.
- 15 Tā kā abi uzņēmumi atteicās maksāt *Á. Somoza Hermo* pieprasītās summas, viņš cēla prasību *Juzgado de lo Social nº 3 de Santiago de Compostela* (Santjago de Kompostelas Darba un sociālo lietu tiesa Nr. 3, Spānija), lūdzot piedzīt minētās summas.
- 16 Šī tiesa minēto prasību daļēji apmierināja un piesprieda *Esabe Vigilancia* un *VINSA* saskaņā ar Darba likuma 44. panta 1. punktu solidāri segt parādus, attiecībā uz kuriem vēl nebija iestājies noilgums.
- 17 *VINSA* pārsūdzēja minētās tiesas spriedumu *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa, Spānija), uzsvērdama, ka esot jāpiemēro nevis Darba likuma 44. pants, bet gan Apsardzes uzņēmumu darba koplīguma 14. pants, kurā esot noteikts, ka jaunajam līgumslēdzējam ir pienākums stāties cedējošā uzņēmuma vietā attiecībā uz tās tiesībām un saistībām, kuras izriet no darba līgumiem. Tā uzsver, ka līdz ar šo subrogāciju tai esot pienākums pārņemt no darba līgumiem izrietošās saistības vienīgi no brīža, kad tā ir kļuvusi par pakalpojumu sniedzēju, un tādējādi tā esot atbrīvota no saistībām, kuras ir radušās agrāk.
- 18 Arī *Á. Somoza Hermo* iesniedza *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa) apelācijas sūdzību par minēto spriedumu daļā, kurā viņa lūgums piedzīt darba samaksas atlikumu tika noraidīts.
- 19 Iesniedzējtiesa atgādina, ka *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) 2016. gada 7. aprīļa spriedumā ir nospriedusi, ka Apsardzes uzņēmumu darba koplīguma 14. pants attiecas uz tādu divu uzņēmumu pēctecību, kuriem ir uzdots sniegt privātos apsardzes pakalpojumus. Šī pēctecība nozīmējot, ka saņēmējam ir obligāts pienākums pārņemt iepriekšējā uzņēmuma darbiniekus.
- 20 Atbilstoši minētajam spriedumam arī līgumslēdzēju maiņas gadījumos subrogācija saskaņā ar Darba likuma 44. pantu tiek īstenota vienīgi gadījumā, ja nozarēs, kurās darbības pamatā būtībā ir darbaspēks, nav nodoti aktīvi vai personāls. Turklāt šādos gadījumos subrogācija tiek īstenota atbilstoši piemērojamajam darba koplīgumam. Līdz ar to iepriekšējā uzņēmuma nodarbināto darbinieku pārņemšana neesot uzskatāma par personāla nodošanas gadījumu situācijā, kad jaunais līgumslēdzējs brīvprātīgi pārņem tādu darbinieku vairākumu, kuri ir snieguši attiecīgos pakalpojumus. Gluži pretēji, šajos gadījumos personāla nodošana tiek īstenota, ievērojot piemērojamajā koplīgumā paredzētos noteikumus. Citiem vārdiem – lai gan jaunais līgumslēdzējs būtu varējis nodarbināt pats savu personālu attiecīgo pakalpojumu izpildei, tomēr viņam no šī koplīguma izriet pienākums pārņemt darbiniekus, kurus iepriekšējais līgumslēdzējs ir nodarbinājis pakalpojumu sniegšanā.
- 21 *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) uzskata, ka Tiesas 2002. gada 24. janvāra spriedumā lietā *Temco* (C-51/00, EU:C:2002:48) iedibinātā judikatūra neesot pretrunā šādam secinājumam, jo ar Apsardzes uzņēmumu darba koplīgumu uzliktais subrogācijas pienākums neizrietot no gadījumiem, uz kuriem

attiecas Direktīva 2001/23 vai Darba likuma 44. pants. Attiecības starp Darba likuma 44. pantu un Apsardzes uzņēmumu darba koplīguma 14. pantu esot vai nu papildinošas, vai arī bez konfliktējošas konkurences tādēļ, ka ar koplīguma regulējumu, kas reglamentē atšķirīgus faktiskos apstākļus, ir garantēts uzlabojums, jo tiek piemērotas tādas tiesiskās sekas, kuras ar vispārējo tiesisko regulējumu ir paredzēts attiecināt tikai uz savu paša piemērošanas jomu.

- 22 Tādējādi iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai attiecībā uz darbību, kura galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku, pakalpojumu līguma slēgšanas tiesību nodošanas rezultātā īstenotā uzņēmumu subrogācija saskaņā ar koplīgumu, kurā ir paredzēts, ka īpašumtiesības saņemošajam uzņēmumam ir pienākums pārņemt iepriekšējā līgumslēdzēja personālu, ietilpst Direktīvas 2001/23 piemērošanas jomā. Šī tiesa jautā, vai apstiprinošas atbildes gadījumā šīs direktīvas 3. panta 1. punktam atbilst tāds piemērojams koplīguma noteikums, saskaņā ar kuru netiek paredzēta personas, kas nodod īpašumtiesības, un īpašumtiesību saņēmēja solidarā atbildība par darba līgumiskajām saistībām, kuras ir radušās pirms pakalpojumu līguma slēgšanas tiesību nodošanas un vēl nav izpildītas.
- 23 Šādos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Direktīvas 2001/23 [..] 1. panta 1. punkts ir piemērojams gadījumā, kad uzņēmums sakarā ar pakalpojumu sniegšanas līguma izbeigšanu beidz sniegt klientam pakalpojumus, kuros darbība galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku (aprīkojuma apsardze), un kad jaunais līgumslēdzējs pārņem būtisku personāla daļu, kas ir nodarbināta šī pakalpojuma sniegšanai, lai gan šāda subrogācija attiecībā uz darba līgumiem tiek īstenota saskaņā ar [apsardzes uzņēmumu] darba koplīgumu?
- 2) Ja uz pirmo jautājumu tiks sniegta apstiprinoša atbilde: ja dalībvalsts tiesību aktos, kas ir pieņemti direktīvas transponēšanai, saskaņā ar Direktīvas 2001/23/EK 3. panta 1. punktu ir noteikts, ka no nodošanas dienas iepriekšējais darba devējs un jaunais darba devējs ir solidarīgi atbildīgi par saistībām, tostarp attiecībā uz atalgojumu, kas ir paredzētas pirms nodošanas dienas noslēgtajos darba līgumos, vai ar minētās direktīvas 3. panta 1. punktu ir saderīga interpretācija, saskaņā ar kuru solidaritāte par iepriekšējām saistībām nav piemērojama gadījumā, ja jaunais līgumslēdzējs pārņem būtisku darbaspēka daļu, kas viņam ir jāpārņem atbilstoši [apsardzes uzņēmumu] darba koplīguma noteikumiem, un no minētā līguma teksta ir izslēgta šī solidaritāte attiecībā uz pirms nodošanas noteiktajām saistībām?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 24 Uz dodama pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī direktīva attiecas uz gadījumu, kad pasūtītājs ir izbeidzis iekārtu apsardzes pakalpojuma sniegšanas līgumu ar vienu uzņēmumu un pēc tam par tā paša pakalpojuma sniegšanu ir noslēdzis jaunu līgumu ar citu uzņēmumu, kurš saskaņā ar darba koplīgumu pārņem skaita un kompetenču ziņā būtisku daļu personāla, kuru iepriekšējais uzņēmums ir izmantojis minētā pakalpojuma sniegšanai, ja šī darbība galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku.
- 25 Saskaņā ar 1. panta 1. punkta a) apakšpunktu Direktīva 2001/23 attiecas uz jebkuru uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības vai uzņēmuma vai uzņēmēj sabiedrības daļas īpašumtiesību pāreju citam darba devējam īpašumtiesību nodošanas vai uzņēmumu apvienošanas dēļ.
- 26 Šajā ziņā no iedibinātās judikatūras izriet, ka minētās tiesību normas tvērums nevar tikt izvērtēts, pamatojoties uz literāro interpretāciju vien. Atšķirību šīs direktīvas valodu versijās un dažādā īpašumtiesību līgumiskas nodošanas jēdziena satura valstu tiesībās dēļ Tiesa šo jēdzienu ir

- interpretējusi pietiekami plaši, tādējādi rīkodamās saskaņā ar minētās direktīvas mērķi, kas – kā izriet no tās preambulas trešā apsvēruma – ir aizsargāt darbiniekus uzņēmuma īpašnieku maiņas gadījumā (spriedums, 2011. gada 20. janvāris, *CLECE*, C-463/09, EU:C:2011:24, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai Direktīvas 2001/23 piemērošanas jomā ietilpst visi iespējamie gadījumi, kad līgumiskajās attiecībās mainās par uzņēmuma darbību atbildīgā fiziskā vai juridiskā persona, kas uzņemas darba devēja saistības attiecībās ar uzņēmuma darbiniekiem. Turklāt, lai Direktīva 2001/23 būtu piemērojama, nav obligāti jābūt tiešām līgumiskām attiecībām starp personu, kura nodod īpašumtiesības, un īpašumtiesību saņēmēju, jo nodot var ar trešās personas starpniecību (spriedums, 2017. gada 19. oktobris, *Securitas*, C-200/16, EU:C:2017:780, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 28 No tā izriet, ka, pat ja abus uzņēmumus, kuriem vienam pēc otra ir uzticēts nodrošināt attiecīgā aprikojuma apsardzi, nesaista līgumiskas attiecības, tam nav nozīmes attiecībā uz jautājumu, vai Direktīva 2001/23 ir vai nav piemērojama pamatlietā aplūkotajā situācijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 19. oktobris, *Securitas*, C-200/16, EU:C:2017:780, 24. punkts).
- 29 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lai šī direktīva būtu piemērojama, īpašumtiesību nodošanai ir jāattiecas uz “ekonomisku vienību, kas saglabā savu identitāti, paredzot organizētu resursu sagrupēšanu, ar mērķi turpināt saimniecisko darbību neatkarīgi no tā, vai tā ir pamata vai palīgdarbība”.
- 30 Lai noteiktu, vai šis nosacījums patiešām ir izpildīts, ir jāņem vērā visi faktiskie apstākļi, kas raksturo attiecīgo darījumu, tostarp attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmējiesabiedrības veids, tas, vai tiek vai netiek nodotas ķermeņiskas lietas, piemēram, ēkas un kustama manta, bezķermeņisku lietu vērtība pārejas brīdī, tas, vai jaunais uzņēmuma īpašnieks pārņem vai arī nepārņem personāla lielāko daļu, tas, vai notiek vai arī nenotiek klientu pāreja, kā arī pirms un pēc pārejas veikto darbību līdzības pakāpe un šo darbību iespējamās pārtraukšanas ilgums. Minētie apstākļi ir jāņem vērā lietas apstākļu kopējā novērtējumā, un tādēļ tos nevar vērtēt atsevišķi (spriedums, 2017. gada 19. oktobris, *Securitas*, C-200/16, EU:C:2017:780, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Konkrēti, Tiesa ir uzskatījusi, ka valsts tiesai, izvērtējot faktiskos apstākļus, kas raksturo attiecīgo darījumu, ir jāņem vērā attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmējiesabiedrības veids (spriedumi, 2015. gada 26. novembris, *Aira Pascual* un *Algeposa Terminales Ferroviarios*, C-509/14, EU:C:2015:781, 33. punkts, kā arī 2017. gada 19. oktobris, *Securitas*, C-200/16, EU:C:2017:780, 27. punkts).
- 32 No minētā izriet, ka nozīme, kas attiecīgi piešķirama dažādiem īpašumtiesību pārejas kritērijiem Direktīvas 2001/23 izpratnē, noteikti atšķiras atkarībā no veiktās darbības, pat no ražošanas vai pārvaldības metodēm, kas izmantotas attiecīgajā uzņēmumā, uzņēmējiesabiedrībā vai uzņēmējiesabiedrības daļā (spriedums, 2017. gada 19. oktobris, *Securitas*, C-200/16, EU:C:2017:780, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Tiesa iepriekš ir norādījusi, ka atsevišķās nozarēs ekonomiskā vienība ir spējīga darboties bez nozīmīgiem materiāliem vai nemateriāliem aktīviem un tādējādi šādas vienības identitātes saglabāšana pēc to ietekmējoša darījuma pēc savas būtības nevar būt atkarīga no šādu aktīvu nodošanas (spriedums, 2011. gada 20. janvāris, *CLECE*, C-463/09, EU:C:2011:24, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Tādējādi Tiesa ir nospriedusi – tā kā noteiktās nozarēs, kurās darbība galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku, darbinieku kopums, kuru noturīgi apvieno kopīga darbība, var būt ekonomiska vienība, šāda vienība var saglabāt savu identitāti pēc īpašumtiesību pārejas tad, ja jaunais uzņēmuma īpašnieks ne tikai turpina veikt attiecīgo darbību, bet arī pārņem skaita un kompetenču ziņā būtisku tā personāla daļu, ko tā priekštecis bija pieņēmis darbā tieši šīs darbības veikšanai. Šādā gadījumā jaunais uzņēmuma

īpašnieks pārņem organizēto elementu kopumu, kas tam ļaus veikt cedējošā uzņēmuma darbības vai noteiktas darbības stabilā veidā (spriedums, 2011. gada 20. janvāris, *CLECE*, C-463/09, EU:C:2011:24, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 35 Arī pamatlietā aplūkotā muzeja apsardzes darbība, kuras veikšanai nav nepieciešams speciāls aprīkojums, var tikt uzskatīta par darbību, kura galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku, un tādēļ darbinieku kopums, kuru noturīgi apvieno kopīga apsardzes pienākumu pildīšana, var būt ekonomiska vienība, ja nav citu ražošanas faktoru. Tomēr vēl ir vajadzīgs, lai pēc attiecīgā darījuma tiktu saglabāta šīs vienības identitāte (pēc analogijas skat. spriedumu, 2011. gada 20. janvāris, *CLECE*, C-463/09, EU:C:2011:24, 39. punkts).
- 36 Šajā ziņā no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka nolūkā nodrošināt Santjago de Kompostelas Svētceļnieku muzeja apsardzes pakalpojumus, ko iepriekš bija veicis uzņēmums *Esabe Vigilancia*, *VINSA* ir pārņēmis darbiniekus, kuri bija iesaistīti šo darbību veikšanā iepriekš minētajā uzņēmumā.
- 37 No tā izriet, ka tādas ekonomiskās vienības identitāte kā pamatlietā aplūkotā, kas galvenokārt ir balstīta uz darbaspēku, var tikt saglabāta, ja iespējamais īpašumtiesību saņēmējs pārņem lielāko tā personāla daļu.
- 38 Turklāt, pat ja Spānijas valdība savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka *VINSA* pienākums pārņemt *Esabe Vigilancia* personālu esot izrietējis no darba koplīguma, tam katrā ziņā nav nozīmes attiecībā uz faktu, ka ir notikusi ekonomiskas vienības pāreja. Turklāt ir jāuzsver, ka Apsardzes uzņēmumu darba koplīgumam un Direktīvai 2001/23 ir viens un tas pats mērķis un ka šajā darba koplīgumā attiecībā uz daļas no personāla pārņemšanu ir tieši minēts pamatlietā aplūkotais jauna līguma noslēgšanas gadījums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 24. janvāris, *Temco*, C-51/00, EU:C:2002:48, 27. punkts).
- 39 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild šādi – Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī direktīva attiecas uz gadījumu, kad pasūtītājs ir izbeidzis iekārtu apsardzes pakalpojuma sniegšanas līgumu ar vienu uzņēmumu un pēc tam par tā paša pakalpojuma sniegšanu ir noslēdzis jaunu līgumu ar citu uzņēmumu, kurš saskaņā ar darba koplīgumu pārņem skaita un kompetenču ziņā būtisku daļu personāla, kuru iepriekšējais uzņēmums ir izmantojis minētā pakalpojuma sniegšanai, ja vien šis darījums ir uzskatāms par ekonomiskas vienības pāreju no viena attiecīgā uzņēmuma uz otru.

Par otro jautājumu

- 40 Uzdodama otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka atbilstoši darba koplīgumam gan personai, kas nodod īpašumtiesības uz attiecīgo ekonomisko vienību, gan šo īpašumtiesību saņēmējam nav pienākuma solidāri atbildēt par darba līgumiskajām saistībām, tostarp attiecībā uz atalgojumu, kas ir radušās pirms šīs vienības nodošanas.
- 41 Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru īpašumtiesības nododošās personas tiesības un pienākumi, kuri izriet no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā, sakarā ar īpašumtiesību nodošanu pāriet īpašumtiesību saņēmējam. Atbilstoši minētā 3. panta 1. panta otrajai daļai dalībvalstis var noteikt, ka persona, kas nodod īpašumtiesības, un īpašumtiesību saņēmējs pēc to nodošanas dienas ir solidāri atbildīgi par pienākumiem, kuri ir izrietējuši no darba līguma vai darba attiecībām, kas pastāv īpašumtiesību pārejas dienā.
- 42 Šajā ziņā no lēmumu lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Darba līguma 44. panta 3. punktā ir noteikts, ka persona, kas nodod īpašumtiesības, un īpašumtiesību saņēmējs *inter vivos* pārejas gadījumā trīs gadus ir solidāri atbildīgi par darba līgumiskajām saistībām, kas ir radušās pirms pārejas un nav izpildītas. Apsardzes uzņēmumu darba koplīgumā šāda solidāra atbildība nav paredzēta.

- 43 Rakstveida apsvērumos Spānijas valdība apgalvo, ka otrais jautājums neietilpst Tiesas kompetencē. Faktiski, ņemot vērā iesniedzējtiesas formulējumu, atbildot uz šo jautājumu, Tiesai būtu nevis jāinterpretē Direktīvas 2001/23 3. panta 1. punkta otrā daļa, bet jāvērtē atsevišķu valsts tiesību normu savstarpējā atbilstība. Tomēr Tiesas kompetencē neietilpst lemt par šādu normu atbilstību.
- 44 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai Tiesas kompetence ir ierobežota vienīgi ar Savienības tiesību normu pārbaudi. Valsts tiesai ir jāizvērtē valsts tiesību aktu tvērums un to piemērošanas veids (rikojums, 2011. gada 23. maijs, *Rossius* un *Collard*, C-267/10 un C-268/10, nav publicēts, EU:C:2011:332, 15. punkts).
- 45 Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā minētā jautājuma formulējumu, ir jāuzskata, ka tas faktiski ir par darba līguma normas atbilstību vispārējai valsts tiesību normai. Tomēr šāds izvērtējums, kurš ir saistīts ar valsts iekšējo tiesību hierarhijas jautājumiem, nav Tiesas kompetencē.
- 46 No tā izriet, ka Tiesas kompetencē neietilpst sniegt atbildi uz *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa) uzdoto otro jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 47 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospiež:

- 1) **Padomes Direktīvas 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmējdarbību vai uzņēmumu vai uzņēmējdarbību daļu īpašnieka maiņas gadījumā 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šī direktīva attiecas uz gadījumu, kad pasūtītājs ir izbeidzis iekārtu apsardzes pakalpojuma sniegšanas līgumu ar vienu uzņēmumu un pēc tam par tā paša pakalpojuma sniegšanu ir noslēdzis jaunu līgumu ar citu uzņēmumu, kurš saskaņā ar darba koplīgumu pārņem skaita un kompetenču ziņā būtisku daļu personāla, kuru iepriekšējais uzņēmums ir izmantojis minētā pakalpojuma sniegšanai, ja vien šis darījums ir uzskatāms par ekonomiskas vienības pāreju no viena attiecīgā uzņēmuma uz otru.**
- 2) **Eiropas Savienības Tiesas kompetencē neietilpst sniegt atbildi uz *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstākā tiesa, Spānija) ar 2016. gada 30. decembra lēmumu uzdoto otro jautājumu.**

[Paraksti]